

Stikskade

Vejledningⁱ

Vejledningen beskriver, hvilke handlinger, der skal sættes i værk ved stik- eller skæreheld

Målgruppe

Alle medarbejdere og ledere i Helhedsplejen

Formål

At sikre, at medarbejdere, der har været udsat for stik- eller skæreskader, i videst muligt omfang undgår helbredsmæssige eller økonomiske konsekvenser som følge af skaden

Hvordan forebygges stik- og skæreskader?

Ved at følge en række simple forholdsregler kan risikoen for at komme til skade mindskes betydeligt:

- Pas særligt på ved urolige patienter, der foretager pludselige bevægelser.
- Når det skal gå stærkt, kan det være svært at have fuld opmærksomhed på proceduren og kanylen
- Er pladsen trang, er der større risiko for stikskader.
- Uopmærksomhed er en hyppig årsag til stikuheld. Undgå at foretage flere ting på én gang.
- Sæt IKKE hættten på kanylen efter brug; kanylen smides direkte i kanyleboks
- Brugt udstyr skal smides ud straks – mange stikker sig på udstyr, der får lov at ligge efter brug.
- Udgå overfyldte kanylebokse – det giver risiko for at skade sig på kanyler, der stikker op.

Hvis skaden er sket

Hvad er en stik- eller skæreskade?

I denne sammenhæng menes stik- eller skæreheld, hvor der er fare for smitteoverførsel med blod fra en patient.

At stikke sig på en brugt kanyle kan være forbundet med en sundhedsrisiko, særligt hvis patienten er smittet med HIV samt hepatitis B og C.

Det er kun en ganske lille del af den danske befolkning, der er smittebærere, så som regel sker der ikke noget.

Dette skal du gøre, hvis du har haft et stik -eller skæreuheld

Ved at følge nedenstående retningslinjer, kan du minimere risikoen for smitte og eventuelle økonomiske konsekvenser:

Generelle forholdsregler:

1. Vask og desinficer læsionen:
2. Søg straks lægehjælp enten via egen læge eller 1813 (udenfor din egen læges åbningstid)
3. Anmeld skaden til arbejdsmiljørepræsentanten.

Specifikke forholdsregler

Det er lægen, der tager stilling til det videre forløb.

Hvis du ved, at der er risiko for smitte med HIV eller hepatitis B, skal du være opmærksom på følgende:

- **HIV**

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at postekspositionsprofylakse (PEP) tilbydes til alle, som bliver udsat for hiv-inficeret blod eller andet hiv-inficeret materiale i forbindelse med stik- og snitlæsioner eller på åbne sår og rifter eller i øjnene.

Behandlingen skal sættes i værk inden for 24 timer og helst inden for 1-2 timer

- **Hepatitis B**

Vaccine mod hepatitis B forebygger effektivt, og der er få bivirkninger. Helhedsplejen dækker udgiften til vaccinationen.

Referencer:

BFA: [Stik- og skæreskader](#)

Lægehåndbogen: [Opfølgning på stikskader - Lægehåndbogen på sundhed.dk](#)

i

Instruksen er udarbejdet af: AMR og sygeplejerske Charlotte Windfeld Sønder Sygeplejefaglig leder Gitte Widmer	Ansvarlig for instruksen: Gitte Widmer	Godkendt af: LU december 2025
Udarbejdet: September 2025	Revideres: September 2027	

Må ikke printes eller kopieres